

P A R
K
Z A
A R T

Središče krožnega
gospodarstva

Najboljši kraj
za kroženje idej

Komunala Kranj

Kaj imajo skupnega čistilna naprava, stara omara, drevesa in dobra ideja?

Park Zarta na zanimiv in razumljiv način pokaže, kako lahko stvari uporabljamo malo dlje in večkrat, kako lahko napredna tehnologija podpira naravne procese in kako naše mesto vsak dan deluje bolj krožno.

ZBIRNI CENTER ZARICA

Zbiramo, pripravljamo
za ponovno uporabo.
več na straneh 6 in 7

CENTRALNA ČISTILNA NAPRAVA KRANJ

Čistimo odpadno vodo in
jo vračamo v naravo.
več na straneh 4 in 5

UPRAVNO IZOBRAŽEVALNO SREDIŠČE

Delamo, se družimo in raziskujemo
krožno gospodarstvo.
več na straneh 8 in 9

GOZDNA UČILNICA DRVOLOVKA

Opazujemo gozd, rastline in živali.
več na straneh 8 in 9

Varuhinja naše vode

Voda je ključna spremljevalka našega vsakdana. Uporabljamo jo za pitje, kuhanje, umivanje in pranje. Ko jo spustimo skozi odtok, njena pot še zdaleč ni končana.

Naša voda se lahko vedno zanese na čistilno napravo v Parku Zarta, ki vsak dan sprejme odpadno vodo, jo očisti in pripravi na novo pot nazaj v naravo.

Z naprednimi pristopi in tehnologijo iz vode odstranimo snovi, ki v naravo ne sodijo, in jo pripravimo, da se lahko vrne v vodotok.

Odkrijte, kako narava s pomočjo tehnologije poskrbi, da voda po uporabi nadaljuje svojo pot in sklene vodni krog.

1 DEŽEVNI BAZEN

Pred vtokom na čistilno napravo je za primere obilnih padavin izveden deževni bazen, začasno shranjevanje viškov odpadne vode ter preprečevanje izlita neobdelane vode v Savo.

2 LOVILNIK KAMENJA

Odpadne vode se čistilni napravi združijo, kjer se začne postopek mehanskega čiščenja. Večje naplavine se ustavijo v lovilniku kamnja.

3 VHODNO ČRPALIŠČE

Na vhodnem črpališču tri črpalke prečrpajo odpadno vodo do nivoja, od koder gravitacijsko teče skozi celotno čistilno napravo, najprej preko finih grabelj, ki iz nje odstranijo mehanske odpadke.

4 PESKOLOV IN LOVILNIK MAŠČOB

Voda nadaljuje pot v sistem peskolova in lovilnika maščob.

5 PRIMARNI USEDALNIK

V zadnji fazi mehanskega čiščenja se odstrani večji del suspendiranih delcev.

6 SISTEM ZA BIOLOŠKO ČIŠČENJE

Biološko čiščenje poteka v devetih bazenih z aktivnim blatom, stopnja čiščenja pa se spremlja z meritvami kisika, amonijevega dušika in nitrata.

7 ODSTRANJEVANJE FOSFORJA

Fosfor se odstranjuje biološko ali z obarjanjem z FeCl_3 pred usedanjem.

8 SEKUNDARNI USEDALNIKI

Po biološkem čiščenju odpadna voda odteka v sekundarne usedalnike, kjer se blato usede, del se ga vrne v biološke bazene, ostalo pa odvaja v gnilišče.

9 FILTRIRANJE

Očiščena voda iz usedalnikov teče skozi filtre, kjer se voda dodatno očisti saj se prisotni delci zadržijo na površini filtra.

10 IZTOČNI KANAL

Pred iztokom očiščene vode se izvaja meritev pretoka s pomočjo magnetnega merilnika pretoka, voda pa preko prelivnega roba izteka v reko Savo.

11 SPREJEM GOŠČ IZ GREZNIC

Na čistilno napravo se s komunalnimi vozili pripelje tudi vsebina iz greznic in malih komunalnih čistilnih naprav.

12 GNILIŠČE

Čistilna naprava ima za stabilizacijo in zmanjšanje količin blata zgrajeno gnilišče.

13 BIOFILTER

Na čistilni napravi je za obdelavo odpadnega zraka vgrajen biofilter, ki odstranjuje onesnaževala in neprijetne vonjave.

**VSAKA
KAPLJICA ŠTEJE**

- **24 ur na dan** skrbimo, da je pitna voda vedno na voljo.
- **100.000 odjemalcem** zagotavljamo kakovostno pitno vodo.
- **700 km vodovodov** povezuje domove, šole in podjetja.

Stara šara, nove zgodbe

Verjamemo, da stvari niso vedno za odpad, lahko jih predelamo, ponovno uporabimo in jim damo novo priložnost.

Zbirni center Zarica je pomemben del kroženja materialov. Sem prinesemo stvari, ki jih doma ne potrebujemo več. Odslužene predmete, pohištvo, aparate in oblačila lahko pripravimo za ponovno uporabo, druge materiale, kot so les, kovine, plastika in elektronika, pa z ločevanjem usmerimo v predelavo. Tako manj stvari konča med odpadki in več jih ostane v obtoku.

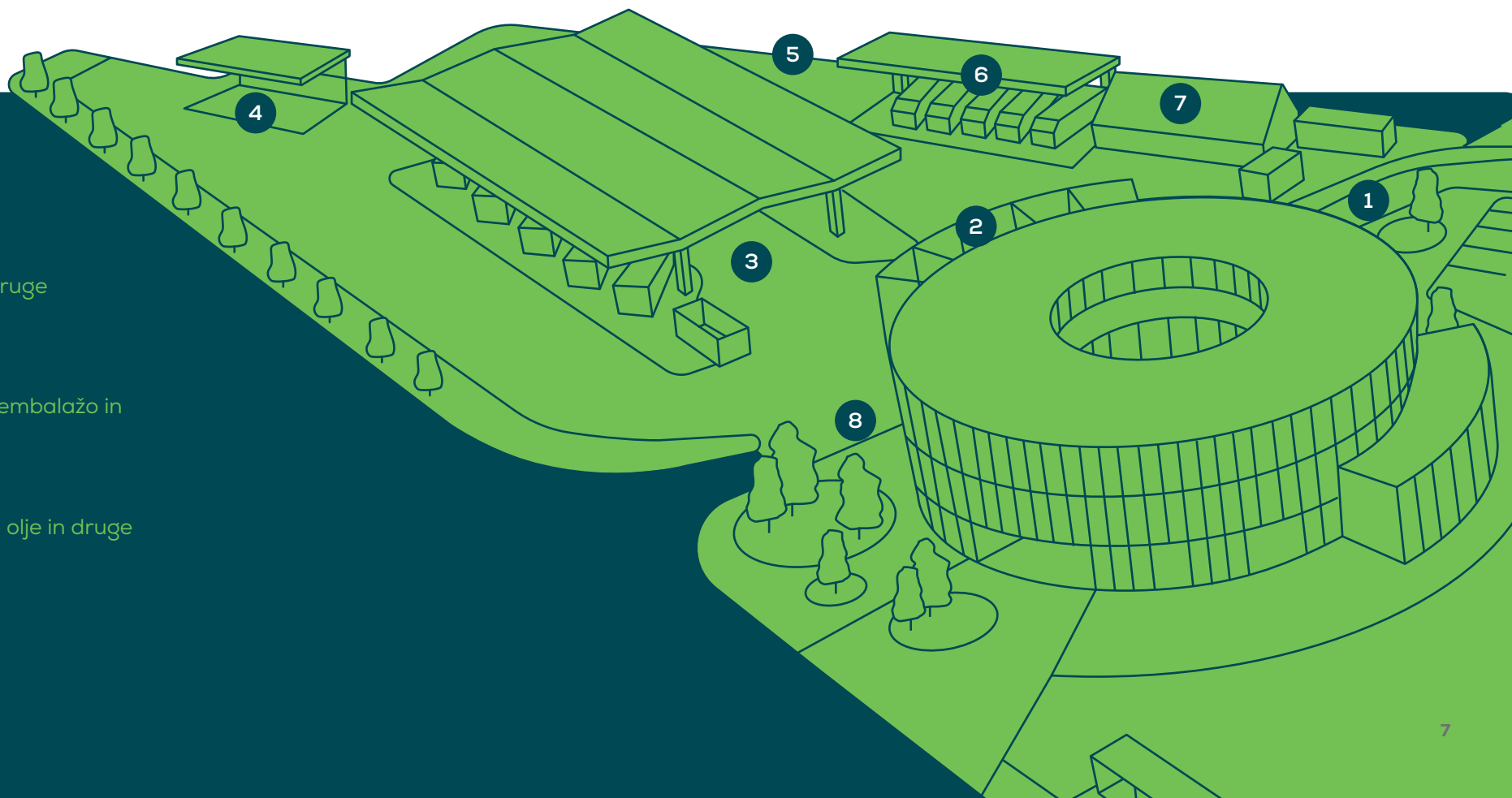
1	UVOZ	6	STISKALNICE ZA
ODPADNO EMBALAŽO
2	TEHTNICA	7	NEVARNI ODPADKI
3	OSTALI ODPADKI	8	IZVOZ
4	CENTER PONOVNE
UPORABE		
5	ZELENI ODREZ		

**Prinesite, česar ne
potrebujete več, pravilno
ločujte in dajte stvarim
novo priložnost.**

ZBIRAMO VEČ KOT 22 VRST ODPADKOV

- **Ponovna uporaba**
Pohištvo, tekstil, aparate, elektroniko in druge uporabne predmete.
- **Predelava**
Papir, karton, steklo, plastiko, kovine, les, embalažo in gradbene materiale.
- **Varna obravnava**
Baterije, sijalke, barve, lake, topila, jedilno olje in druge nevarne odpadke.
- **Nazaj v naravo**
Zeleni odrez in biološke odpadke.

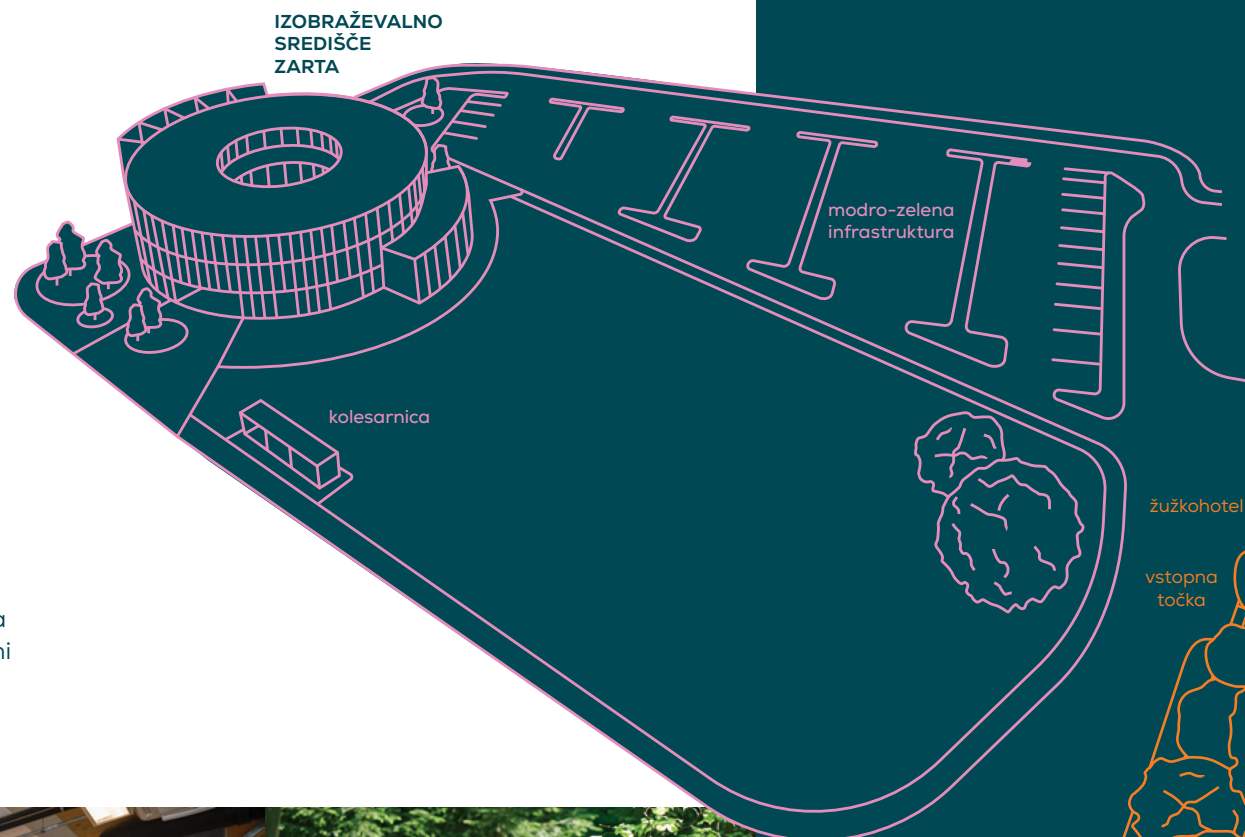

Zavihajmo rokave in napolnimo glave

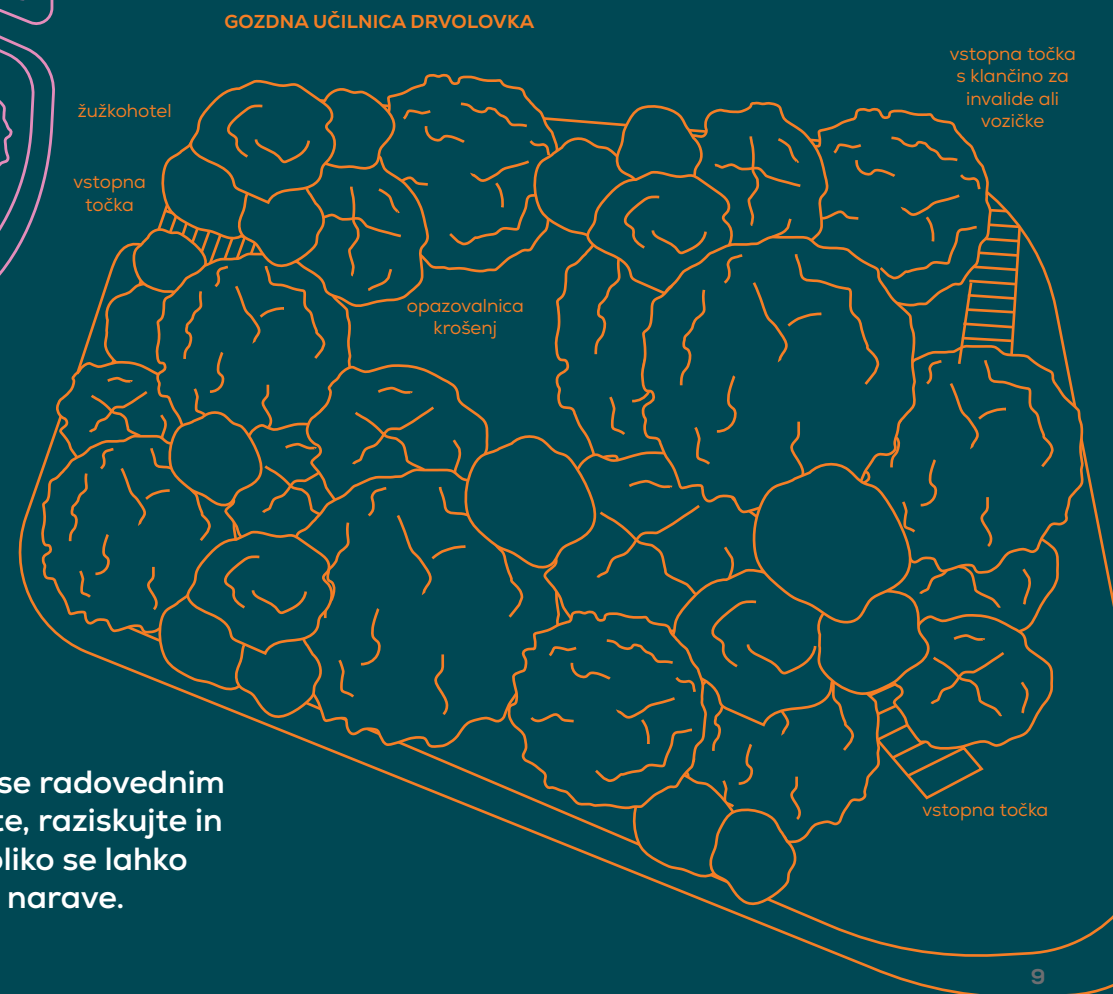
Narava je ena najboljših učilnic. V gozdu lahko opazujemo, raziskujemo, preizkušamo in se učimo na vsakem koraku. Tudi park je lahko prostor za učenje, igro in nova odkritja.

Drvolovka je učilnica na prostem, kjer spoznavamo, kako deluje gozdni ekosistem. Ob njej je zrasel še Park Zarta, kjer skozi delavnice in različna doživetja odkrivamo, kako je krožno gospodarstvo lahko del našega vsakdana in kako lahko z majhnimi odločitvami vsi prispevamo k temu, da stvari ostanejo v obtoku in gredo še en krog.

UČENJE POD KROŠNJAMI

- **Izobraževalno središče Zarta**
Učimo se o krožnem gospodarstvu in odkrivamo, kako ga lahko živimo tudi sami.
- **Gozdna učilnica Drvolovka**
Spoznavamo rastline, opazujemo ptice in raziskujemo, kako deluje gozd.

Pridružite se radovednim
ter opazujte, raziskujte in
odkrijte, koliko se lahko
naučimo iz narave.

Kjer ideje zaokrožijo

V središču Parka Zarta stoji okrogla lesena stavba, ki že na prvi pogled pokaže, da je mogoče graditi drugače. Njena oblika ni naključna: krog je preprost simbol kroženja, hkrati pa omogoča drugačen način organizacije prostora in srečevanja.

Skupaj s projektanti in izvajalci smo želeli zgraditi stavbo, ki čim manj obremenjuje okolje in čim bolj izkoristi prednosti lesa. Zato ima nizek ogljični odtis, visoko energetska učinkovitost in leseno konstrukcijo, v veliki meri izdelano iz križno lepljenega lesa. Po količini vgrajenega lesa je med največjimi lesenimi objekti v Sloveniji.

Stavba obiskovalcem pokaže, kako lahko sodobna lesena gradnja združi zahtevno konstrukcijo, prijeten prostor in premišljeno rabo materialov. Krožna zasnova hkrati spodbuja drugačno organizacijo prostora in srečevanja: v zgornjem nadstropju so pisarne Komunale, v pritličju pa večnamenska dvorana, okrepčevalnica, trgovina brez embalaže in blagajna Komunale za občane.

Krožna stavba je pomemben del izkušnje Parka Zarta. Ne govori samo o tem, kako lahko gradimo drugače. O lesu, materialih, energiji in krožnem gospodarstvu se lahko tukaj učimo skozi prijeten prostor, ki nas obdaja.

Vabljeni, da spoznate, kako je videti stavba, zgrajena na dobri krožni ideji – in kako prijetno je v njej.

ZELENI UČINKI LESENE GRADNJE

- **650 kubičnih metrov lesa**

Stavba je narejena iz naravnega lesa – približno toliko, kot bi ga naložili na 10 polnih tovornjakov hlovov. Zaradi tega je to ena največjih lesenih zgradb v Sloveniji.

- **8.000.000 km brez izpustov**

Les deluje kot naravni ščit, ki v sebi trajno ujame CO₂. Ta zgradba bo iz okolja umaknila in shranila toliko onesnaženja, kot ga povprečen avtomobil ustvari, če bi se 200-krat peljal okoli sveta.

Nič novega. In na to smo ponosni!

Tudi pri opremi Parka Zarta smo iskali kretivne načine, kako uporabiti tisto, kar že imamo. Parket, umivalniki, svetila, kljuke, mize, vsi so že nekje stali, viseli in služili, dokler se ni njihova prva zgodba končala in se je z nami začela druga.

ŠE VEDNO RAZPOLOŽENI ZA MEHURČKE

Umivalniki so prišli iz podjetja VOKA SNAGA, kjer bi ob rušenju stavbe tudi sami končali na odpadu. Namesto tega smo jih pripeljali v Park Zarta in ponovno namestili. Še vedno skrbijo za čiste roke, le na drugem naslovu.

PLAŠČI V ŠIK DRUŽBI

Garderobno stojalo je dolga leta sprejemalo plašče in suknjiče. Ko je odslužilo prejšnjemu lastniku, smo ga z veseljem povabili k nam. Zdaj v Parku Zarta z enako eleganco in zanesljivostjo skrbi za vaša oblačila.

LES JE VEČEN

Po tem čudovitem hrastovem parketu so leta hodili v Centru IRIS. Preden so stavbo zrušili, smo lesene deščice eno po eno pobrali, jih očistili, zbrusili in zložili v klasični vzorec ribje kosti.

STARI ZNANCI NA NOVI LOKACIJI

Ob selitvi v novo stavbo svojih zvestih pisarniških spremljevalcev nismo kar pustili za sabo. Stole, mize, omare in druge še uporabne predmete smo odpeljali s seboj, jih prenovili in osvežili. Manj nakupovanja, več reči, ki jih že dobro poznamo.

DRAMATIČNA SVETLOBA

Ob vstopu v predhodnik vas pozdravi lesteneč, sestavljen iz posameznih svetil, ki so nekoč osvetljevala oder in zakulisje ljubljanske Drame. Danes, združena v eno svetilo, ustvarjajo prijetno svetlobo in poskrbijo za dobrodošlico ob vašem prihodu.

VRNITEV ODPISANIH

TEKSTIL DRUGAČE

Tekstilni odpadki so danes eden večjih okoljskih izzivov, zato smo v stavbo vgradili 200 stenskih panelov iz predelanega tekstila. Vsak vsebuje več kot kilogram odpadnih vlaken, kar pomeni, da smo skupno pred sežigom ali odlagališčem rešili pol tone tekstila.

TUDI V TOALETNIH PROSTORIH SMO KREATIVNI

Še pregradnih sten v straniščih se nismo lotili po bližnjici. Stare in obrabljene plošče je mizar razrezal na kose in od vsake obdržal samo tisti del, ki je bil še dovolj dober. Robove je očistil, kose sestavil in zlepil v sveže pregradne površine.

DOBRO OBLIKOVANJE NE GRE IZ MODE

Pisalna miza iz Tovarne pohištva Brežice je prepoznaven element slovenske pohištvene industrije. Očistili smo jo in osvežili. Miza je ohranila svojo značilno obliko in je še naprej del delovnega prostora.

ZELO LOKALNI ROČAJI

Vsak ročaj v Parku Zarta je unikatno umetniško delo. Ročno jih je oblikoval industrijski oblikovalec in mojster ustvarjanja iz gline Rok Oblak. Glino za ročaje pa smo izkopali kar tukaj, med kopanjem temeljev za stavbo. Bolj lokalno ne gre!

EKIPA ZA PROJEKTOM

Več kot dve leti smo večji del svojega delovnega časa razvoju Parka Zarta posvečali:

- **Matjaž Berčon** z držanjem smeri, postavljanjem prioritet in usmerjanjem ekipe naprej.
- **Grega Indof** z raziskovanjem novih področij, preverjanjem terena in postavljanjem temeljev prihodnjih projektov.
- **Rebeka Benedik** z vzdrževanjem projektov na tirnicah in povezovanjem ljudi, nalog in rokov.
- **Tanja Farčnik Strniša** z odpiranjem vrat javnosti in skrbjo, da prave zgodbe pridejo do pravih ljudi.

Pri tem pa ne bi šlo brez 250 sodelavcev Komunale Kranj, ki vsak dan skrbijo, da načrti postanejo praksa.

Izdajatelj: Komunala Kranj
Vsebinska zasnova in oblikovanje: Kofein dizajn
Tekstopisje: Urša Jerkič
Fotografije: Samo Paušer, Miran Kambič
Naklada: 1000 izvodov
Izid: oktober 2026

Središče
krožnega
gospodarstva

Komuna Kranj

KORISTNE INFORMACIJE

BLAGAJNA IN SPREJEMNA PISARNA

pon. 9.00–12.00

sre. 12.00–17.00

pet. 9.00–12.00

tel: 04 281 13 00

e-pošta: info@komunala-kranj.si

ZBIRNI CENTER ZARICA

pon. / sre. / pet. 7.30–19.00

tor. / čet. / sob. 7.30–14.30

VODEN OGLED PARKA ZARTA

Po predhodnem dogovoru

info@park-zarta.si

GOZDNA UČILNICA DRVOLOVKA

SAMOSTOJEN SPREHOD

24 ur na dan, 365 dni v letu

več o gozdni učilnici na

